

KESK

**COVİT-19 PANDEMİSİNİN KAMU
EMEKLİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİ,
ÜCRETLERİ İLE EV İÇİ İŞ YÜKÜ ÜZERİNDEKİ
ETKİLERİ ARAŞTIRMASI**

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMA ÖZET NOTU	1
I. COVID-19 PANDEMİSİNİN KAMU EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİSİ OLDU MU?	6
COVID-19 PANDEMİSİNİN KAMU EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİSİ	6
KADRO DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ.....	6
YAŞ DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ	7
EĞİTİM DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ.....	7
MEDENİ DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ	7
HANEDE ÇOCUK DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ	8
HANEDE OKULA DEVAM EDEN ÇOCUK DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ	8
II. COVID SALGINININ KAMU EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİLERİ NASIL OLDU?	8
ÇALIŞMA DÜZENİ NASIL ETKİLENDİ?	8
UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMU	9
UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMUNDA HAKLAR.....	9
UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMUNDAKİLERİN GÖRÜŞLERİ	9
KAMU EMEKÇİLERİN ANLATIYOR: PANDEMİ KOŞULLARINDA ÇALIŞMA DÜZENİ NASIL DEĞİŞTİ; İŞ VE AİLE YAŞAMI UYUMU NASIL ETKİLENDİ?.....	11
PANDEMİ KOŞULLARINDA KAMU EMEKÇİSİ KADIN VE ERKEKLERİN RUTİN BİR İŞ GÜNÜ.....	13
Kamu emekçisi kadınların işgünü daha “uzun”	13
III. KAMU EMEKÇİLERİNİN ÜCRETLERİ ETKİLENDİ Mİ?	14
PANDEMİDE KAMU EMEKÇİLERİNİN ÜCRETLERİNİN AZALMA NEDENLERİ.....	14
IV. PANDEMİNİN SONUÇLARI VE ETKİLERİNE İLİŞKİN KAMU EMEKÇİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	16
EK 1: ANKET KATILIM KAPSAMI VE YÖNTEMİ	17
ANKET DÖNEMİ VE YÖNTEMİ	17
KURUMLARA GÖRE KATILIM	17
KADRO DURUMUNA GÖRE KATILIM	17
YAŞ DURUMUNA GÖRE KATILIM.....	18
MESLEK/UNVAN DURUMUNA GÖRE KATILIM	18
EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KATILIM	19
MEDENİ DURUMUNA GÖRE KATILIM.....	19
HANEDE ÇOCUK OLMA DURUMUNA GÖRE KATILIM	19
HANEDE OKULA DEVAM EDEN ÇOCUK OLMA DURUMUNA GÖRE KATILIM	19

ARAŞTIRMA ÖZET NOTU¹

COVID-19 pandemisi nedeniyle dünya genelinde 3 milyonunun üzerinde, Türkiye’de ise resmi verilere göre yaklaşık 48 bin kişi yaşamını yitirmiş; pandemi, sadece insan sağlığı üzerindeki sonuçları açısından değil sosyal ve ekonomik sonuçları açısından da tarihi etkiler bırakacak düzeye ulaşmıştır. Salgın süreci, dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de başta sağlık olmak üzere kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesinin ve özelleştirilmesinin, toplum sağlığı ve yararı açısından nasıl bir tehdit oluşturduğunu da açık bir şekilde gözler önüne sermiştir. Sağlık, eğitim, sosyal hizmetler gibi hizmetlerin halkın yararına kamusal hizmetler olarak sunulmasının önemi, bu dönemde çok yakıcı bir şekilde anlaşılmıştır.

Devletin, gerekli destekleyici önlemleri almaması; emekçileri, işsizlik, esnek çalışma ve sadece kendisinin değil, sevdiklerinin sağlığını da tehlikeye atma pahasına çalışmaya devam etme seçeneklerine mahkum etmiştir. Hıfzıssıhha Enstitüsünü kapatan iktidar, aşı üretmediği gibi aşı temininde de başarısız olmuş, diğer koruyucu önlemler de zamanında ve etkili bir şekilde alınmamıştır. Kısıtlama/kapanma kararları ise tüm yurttaşları kapsayacak şekilde uygulanmadığı için sonuç vermeyi sağlamaktan uzak kalmıştır. Bilindiği gibi “çarkların dönmesi” söylemi ile pek çok sektörde üretim devam etmiş ve milyonlarca emekçi, ya sağlıklarını risk altına atacak koşullarda işe gidip gelmeye devam etmiş ya da esnek çalışmaya zorlanmıştır. Pandemi koşullarında hayata geçirilen çalışma düzeninin, emekçilerin çalışmaya dayanan haklarında aşınmalara yol açmış olması bir yana, söz konusu durumun pandemi sonrasında devam ettirilmesi tehlikesi bulunmakta.

Sanayi sektöründe emekçiler işini veya sağlığını kaybetme ikilemine mahkum edilip binlercesi sağlığını kaybederken, kamu sektöründe de milyonlarca kamu emekçisi, başta sağlık, ulaşım, eğitim, yerel hizmetler, posta başta olmak üzere kamu hizmetlerinin kesintisiz bir şekilde devam edebilmesi için olağanüstü koşullarda, büyük bir özveri ile çalışmaya devam etmiş; onların arasında da binlerce sağlığını ve daha kötüsü hayatına kaybedenler olmuştur. Siyasal iktidarın insan sağlığını, kamu yararını değil, çarkların dönmelerini önceleyen yaklaşımlarına rağmen, sağlık ve diğer kamu hizmetlerinin kesintisiz bir şekilde sürdürülebilmiş olması, tümüyle kamu emekçilerinin insanüstü gayretleri, çabaları ve özverileri sayesinde mümkün olmuştur. Bu özveriye, çabaya ve fedakarlığa karşın, iktidar, pandemiyi meslek hastalığı statüsüne almaya uzun süre ayak diremiştir. Bununla ilgili en sonunda bir düzenleme çıkarılmış olmakla birlikte, kamu emekçisinin malul olmasına veya yaşamını yitirmesine neden olan Covit-19’un “meslek hastalığı” kapsamında değerlendirilmesi, “illiyet bağı” koşuluna dayandırıldığı için bu düzenlemenin herhangi bir uygulanabilirliği bulunmamaktadır. Başka bir ifade ile iktidarın “meslek hastalığı” düzenlemesi bir kandırmacanın ötesine geçmemektedir.

23 Şubat - 9 Mayıs 2021 tarihleri arasında, Türkiye genelinde, 76 ilde farklı işkollarında çalışan 2.333 kamu emekçisi ile gerçekleştirdiğimiz bu araştırmada;

- **Covit-19 Pandemi sürecinin kamu çalışanlarının;**
  - **Çalışma düzenleri,**

¹ Bu araştırmanın gerçekleştirilmesindeki katkılarından dolayı Dr. Sinan OK ile Dr. Handan Çağlayan’a teşekkür ederiz.

- Ücretleri²
- Sosyal hakları ile
- Ev içi iş yüklerine bakılması hedeflenmiştir.

Nicel ve nitel araştırma tekniklerini birlikte kullandığımız araştırmamızda, uzaktan ve evden çalışmanın, kamu emekçilerinin ev içi iş yükü üzerindeki etkilerinin kadın ve erkek çalışanlar açısından ayrı ayrı ortaya çıkarılmasına da özen gösterilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre;

- **Pandemi süreci kamu emekçilerinin çalışma düzenini etkilemiştir!**

Araştırmamıza katılan kamu emekçilerinin yüzde 90'ı COVID-19 Pandemisinin çalışma düzenlerini etkilediğini, yüzde 53'ü bu süreçte evden çalıştığını, yüzde 64'ü ise uzaktan çalıştığını ifade etti. "Covid 19' çalışma düzenimi etkiledi" diyenlerin yüzde 74'ü evlidir; yüzde 75'inin yaşadığı hane çocuk bulunmakta ve yüzde 58'inin çocukları ise okula gitmekte.

- **Pandemi sürecinde kamu emekçilerinin çalışma saatleri artmıştır. Kamu çalışanları, yasal izinlerini, öğlen ve hafta sonu tatili haklarını kullanamamışlardır!**

Araştırma kapsamında "COVID 19 çalışma düzenimi etkiledi" diyenlere (Yüzde 90, n=2.098) "çalışma düzeniniz nasıl etkilendi" diye çok seçenekli ve açık uçlu sordüğümüz soruya verilen yanıtlara göre kamu emekçilerinin;

- Yüzde 58'inin çalışma saatleri değişmiş,
- Yüzde 53'ü evden çalışmaya başlamış, ,
- Yüzde 21'inin çalışma saatleri artmış,
- Yüzde 15'inin çalışma saatleri rotasyonla belirlenmiş,
- Yüzde 10 yasal izin hakkını kullanamamış,
- Yüzde 9'u hafta sonu tatil hakkını kullanamamış,
- Yüzde 9'u öğlen tatili hakkını kullanamamış, olduğu ifade edilmiştir.

Katılımcılar, kendilerine yöneltilen açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlarda pandemi sürecinin sürecinin çalışma düzenine etkisini şöyle ifade etmişlerdir:

"Mesai mefhumu yok oldu! Özel alan kalmadı!"

"Evde çalışırken iş hiç bitmiyor."

"Evde olduğumuz için" açıklamasıyla bir mesai saatimiz yok artık.

---

² "Ücretleri" nitelemesi burada kamu emekçilerinin reel gelirlerini ifade edecek şekilde geniş anlamda kullanılmakta. Çünkü raporda da görülebileceği gibi kamu emekçileri pandemi sürecinde birden fazla gerekçe ile gelir kaybına uğramıştır. Her şeyden önce enflasyon, ücretlerinin alım gücünü düşürmüştür. Çok sayıda kamu emekçisi, ek ders ücretlerinin, fazla mesai ücretlerinin ödenmemesi, döner sermaye ödemelerinin azalması, pandemi koşulları nedeniyle yapılan işyeri değişiklikleri nedeniyle kimi ek ödemelerin kesilmesi gibi nedenlerle aylık gelirlerinde azalma yaşamıştır. Dönemsel sözleşmeyle çalışan kimi kamu çalışanlarının ücretlerinin yatırılmaması veya eksik yatırılması gibi durumlar yaşanmıştır. Bunlara ek olarak hem hijyen malzemeleri kullanımının artması hem de evden çalışmadan kaynaklı olarak elektrik, internet vb. gibi harcamaların artması, kamu emekçilerinin gelirlerini reel olarak düşmesine yol açmıştır.

- **Kamu emekçileri, uzaktan çalışma düzenindeki haklarını yeterince bilmiyor!**

Uzaktan çalışmayla ilgili yasal düzenlemeler hakkında katılımcıların kendi haklarına ilişkin sorulan soruya verilen yanıtlara göre katılımcıların çok önemli bir bölümü haklarını bilmemektedir. Araştırmaya katılım gösterip uzaktan çalışma deneyimi olduğunu belirten kişilerin (n=1.488) yüzde 38'i uzaktan çalışma durumunda hakları hakkında bilgi sahibi değildir.

- **Kamu emekçileri pandemi sürecinde uzaktan çalışırken yalnızlaştılar. Kendilerini tükenmiş hissediyorlar!**

Araştırmaya katılan toplam katılımcıların (n=2.333) yüzde 64'ü pandemi sürecinde uzaktan çalışma durumunda (n=1.488) kaldığını ifade etmiştir. Uzaktan çalışmaya ilişkin duygu ve düşünceleri sorulan katılımcıların;

- Yüzde 94'ü "sosyalleşme olanaklarım azaldı, yalnızlaştım."
- Yüzde 88'i "mesai mefhumu kalmadı."
- Yüzde 87'si "çalışmadığım zamanlarda da kafam işle ilgili sorunlarla meşgul oluyor."
- Yüzde 78'i "uzaktan çalışmak iş verimimi düşürdü."
- Yüzde 76'sı "tek başıma çalışmak yalnız hissettiriyor."
- Yüzde 77'si "evden çalışırken işe konsantre olmakta zorlanıyorum."
- Yüzde 75'i "günün sonunda kendimi tükenmiş hissediyorum"-
- Yüzde 74'ü "iş arkadaşlarımdan desteğe ihtiyac duyuyorum."
- Yüzde 73'ü "ev işleri ve çocuk/yaşlı bakımı ile ilgili benden beklentiler ve iş yüküm arttı."
- Yüzde 70'i "işim yüzünden sevdiklerime zaman ayıramıyorum."
- Yüzde 68'i "işleri yetiştirme bakımından sıkışmış hissediyorum."
- Yüzde 65'i "son iki hafta içinde işimi bitirmek için serbest zamanlarımda da çalıştım."
- Yüzde 64'sü "pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum"
- Yüzde 51'i "Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum." şeklinde yanıtlar vermiştir.
- Yüzde 64'ü "pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum."
- Yüzde 51'i "Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum." şeklinde yanıtlar vermiştir.

- **Kamu çalışanlarının iş yükü arttı; yaşlı ve çocuk bakım yükümlülükleri çoğaldı, hane içi ilişkiler pandemi sürecinde bozuldu!**

Bir yandan çalışma düzeninin esnekleşmesi diğer yandan kreşlerin kapanması ve/veya uzaktan eğitim gibi etkenler, kamu çalışanlarının ev içi iş yükünün artmasına ve hane içi ilişkilerinin olumsuz etkilenmesine yol açtı:

"Sıkıntı fazla, işimizle ev işleri arasında kendimi sıkışmış hissediyorum. Her iki durum için daha "önceleri daha verimli ve planlı iken şu an bunlar birbirine karıştı."

"Kreşlerin kapalı olmasından dolayı çocuğumuzla ilgilenme konusunda zorluk yaşıyoruz. Karı koca öğretmen olduğumuz için ihmal ediyoruz. Ev işleri çok arttı. Aynı ortamda uzun süre yaşamak kaynaklı eşimle tartışmalarımız arttı."

“2,5 ve 7yaşında çocuklarım var, hem iş hem çocuk hem ev beraber olmuyor. Dersteyken çocuğunun neler yaptığını düşünmek bile seni dersten alıyor.”

- **Pandemi sürecinde kadın kamu çalışanların ev içi iş yükü daha da arttı.**

Kadın kamu çalışanları evden çalışırken bir yandan da yaşlı ve çocuk bakımının yükünü üstlenmek durumunda kaldılar.

“İlk işim oğlumun kahvaltısını hazırlamak sonra ben de bir şeyler kahvaltımı yapıp dersime başlıyorum. Sonra 10 dakikalık teneffüste oğlumun öğle yemeğini verip dersime dönüyorum. Boş dersim varsa yemek yapıyor yoksa ders bitiminde alışveriş yapıp yemek hazırlıyor ve ev içi işlere başlıyorum. Akşam varsa online toplantılara katılıyor ya da oğlumla vakit geçiriyorum. Akşam 22.00'de oğlumu yatırıp, dinlenmeye çalışıyorum.”

- **Kamu emekçileri pandemi sürecinde gelir kaybı yaşadılar ve yoksullaştılar!**

Bütün sabit gelirlilerde olduğu gibi kamu çalışanlarının da reel ücretleri enflasyon karşısında eridi. Bunun yanı sıra pandemi sürecinde benimsenen yeni çalışma düzeni nedeniyle fazla mesai ücreti, ek ders ödemesi vb. ek ödemeler kesildiği için kamu çalışanlarının reel gelirleri azaldı. Buna karşın evden çalışma nedeni ile ev içindeki harcamaları arttı. Dolayısıyla kamu çalışanları, pandemi sürecinde birden fazla kez yoksullaştı.

Araştırmamıza katılanların yüzde 2'sinin ücretinin arttığını dile getirmesine karşın en yüzde 26'si ücretinin azaldığını belirtmiştir.

- **Gelir kaybının nedenleri;**

- Fazla mesai ödemelerinin yapılmaması,
- Görev ve denetim tazminatlarının ve ödemelerinin azalması veya kesilmesi,
- Aktif ders saati azalması,
- Performans miktarının azalması,
- Arazi, alan, restorasyon ve dış görev çalışmalarının/çıkışlarının iptal olması veya azalması,
- Maaşın enflasyona nedeniyle satın alma gücünün azalması, gıda fiyatlarındaki artış,
- Bazı statülerde çalışanlar hiç zam yapılmaması ama harcamaların artması,
- Ek dersler için verilen ödemelerin kesilmesi, azalması,
- Bazı ilave haklar ve ödemelerin verilmemesi,
- Yüz yüze yapılan bazı çalışmalar için verilen ödemelerin kesilmesi (okul takımı çalıştırma, egzersiz, kurs, atölye, kulüp, nöbet, egzersiz, kaynaştırma öğrencisi, sosyal faaliyetler, vb.)
- BEP, DYK, hafta sonu vb. kapsamında verilen eğitimler için verilen ödemelerin kesilmesi,
- Öğretmenlere nöbet için verilen ödemelerin kesilmesi,
- Okul dışında verilen özel ders çalışmaları için ödemelerin kesilmesi,
- Online çalışma saatlerinin artmasına rağmen mesai ödemelerinin kesilmesi,
- Covid-19 nedeniyle görev değişikliği yapılması ve bu nedenle ek ödemelerin alınamaması,
- Döner sermaye ödemelerinin azalması, verilmesi, adaletsizce verilmesi,
- Vergi dilimi etkisi, artan diğer vergi ve zamlar,
- Online eğitime öğrenciler katılamadığı için öğretmenlerden kesilen ücretler,
- Eğitsel kollar için verilen ücretlerin kesilmesi nedeniyle,
- Belletmenlik ödemeleri kesildiği için,
- Ekonomik kriz etkisiyle ücretin satın alma gücünün azalması,

- Evde kalmaktan kaynaklı ev içi harcamaların artması nedeniyle,
  - Fiili çalışma sonu veya fiili görev şartıyla alınan ek ödeme miktarının düşmesi,
  - Sağlık alanında belirli alanlarda hasta ve ameliyat sayısında düşüş nedeniyle azalan döner sermaye ödemeleri,
  - Ücret sabitken borç ve kredilerdeki artış nedeniyle satın alma gücünün düşmesi,
  - Hijyen, dezenfektan ve kişisel koruyucu donanımlar için yapılan harcamaların artması etkisiyle,
  - Koordinatörlük, şeflik vb. görevler için ödenen ödemelerin kesilmesi,
  - Sağlık riskleri nedeniyle uzun sürelerle rapor kullanılması zorunda kalınması
  - Sınav görevleri nedeniyle yapılan ödemelerin alınamaması,
  - Yemek ödemelerinin kesilmesi,
  - İnternet ve telefon masraflarının artması,
  - Sözleşme ile çalışanların ücretlerinin ya arttırılmaması ya da azaltılması,
  - Yol, yemek, harcırah ödemelerinin azalması.
- **Kamu emekçileri pandemiyle ilgili istatistiklere güvenmiyor, bir an önce aşı olup işine dönmek istiyor. Gelecekte ise umutsuz!**

Araştırmaya katılan kamu emekçilerinin yüzde 96'sı normalleşmenin çok uzun zaman alacağını, yüzde 79'u sağlık sisteminin mevcut sorunla baş etmekte yetersiz kaldığı, yüzde 65'i açıklanan ilgili istatistiklerin güvenilir olmadığı, yüzde 72'si "çocukları için iyi bir gelecek beklentisi içinde olmadığını" düşünüyor; yüzde 79'u ise "Bir an önce aşı olup işine dönmek" istiyor.

Açık uçlu sorulara verilen yanıtlarda sık geçen terimlerden birisi ise depresyon:

"Kendime zaman ayıramadım, çok çalışmaktan depresyona girdim."

"Çok çalışmaktan depresyona girdim."

"Ailem yuvam dağılmak üzere... Evde 3 cihaz var. 4. Cihazı alacak gücüm ve param yok. Evde günlük canlı ders yapmak zorunda olan 5 kişiyiz. Çocuklarımızı nöbetleşe derse sokuyoruz. Anne baba yani biz ebeveynler canlı derste iken çocuklarımız kontrolsüz kalıyor. Youtube bağımlısı oldular. Biz dersteyken onlardan boşta olan tv den youtube bağlanıyor. Derse giren gizlice dersten çıkıp biz kontrol edene kadar oyun oynuyor. Ailecek tam bağımlı olduk. Hepimizin psikolojisi bozuldu..."

I. COVID SALGINININ KAMU EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİLERİ OLDU MU?

Araştırma kapsamında katılımcılara “Covid-19 önlemleri bağlamında çalışma düzeninizde bir değişim oldu mu?” sorusuna verilen yanıtlar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

COVID-19 SALGINININ ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1.117	981	2.098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

Araştırmaya katılan kamu emekçilerinin yüzde 90’ını Covid 19 salgınının çalışma düzenine etkisinin olduğunu ifade etmiştir. MEB bünyesinde çalışanlarda bu oranı yüzde 98, sağlık alanında yüzde 70, yerel yönetimlerde yüzde 88 olarak ifade edilmiştir.

SALGININ KADRO DURUMUNA GÖRE ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
Diğer	33	25	58	3%	3%	3%	57%	43%	100%
İşçi (657- 4/d)	21	9	30	2%	1%	1%	70%	30%	100%
Memur (657-4/a)	1001	902	1903	90%	92%	91%	53%	47%	100%
Sözleşmeli (657- 4/b)	62	45	107	6%	5%	5%	58%	42%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
Diğer	12	7	19	9%	6%	8%	63%	37%	100%
İşçi (657- 4/d)	1	2	3	1%	2%	1%	33%	67%	100%
Memur (657-4/a)	102	80	182	80%	74%	77%	56%	44%	100%
Sözleşmeli (657- 4/b)	12	19	31	9%	18%	13%	39%	61%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

Çalışma düzeni en fazla etkilenen işkollarının başında sağlık işkolu gelmekte. Aşağıda, sağlık emekçilerinin, çalışma düzenleri ile ilgili sorulara açık uçlu soruya verdikleri bazı yanıtlar görülmekte:

“Diğer kamusal alanda engelli ve kronik hastalığı bulunanlar idari izinli sayıldı. Aynı rahatsızlığı bulunan sağlık emekçileri ölüm pahasına çalışmaya devam etti.” (Erkek, Sağlık Emekçisi)

“Mobbingler, maaşlarda düşme, ek performans sıfır verildi. Yoğun mesailer ve daha çok hastalarla muhatap olduk. İdareciler kendi aralarında işe gelmemeleri ve kendilerinden olan sendikacıları korudular. Her yerde birim amirlikleri kurulmuş, Bir başhekim 10’dan fazla yardımcısı var. 3,4 baş efendi müdürleri ve her birinin 7,8 tane yardımcısı... bunlara bağlı da birim amiri yalakaları mevcut...” (Kadın, Sağlık Emekçisi)

YAŞ DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
20-29	36	42	78	3%	4%	4%	46%	54%	100%
30-39	300	259	559	27%	26%	27%	54%	46%	100%
40-49	386	450	836	35%	46%	40%	46%	54%	100%
50-59	332	220	552	30%	22%	26%	60%	40%	100%
60/üzeri	63	10	73	6%	1%	3%	86%	14%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
20-29	3	10	13	2%	9%	6%	23%	77%	100%
30-39	42	37	79	33%	34%	34%	53%	47%	100%
40-49	39	40	79	31%	37%	34%	49%	51%	100%
50-59	39	18	57	31%	17%	24%	68%	32%	100%
60/üzeri	4	3	7	3%	3%	3%	57%	43%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
LİSANS	791	729	1520	71%	74%	72%	52%	48%	100%
LİSANS ÜSTÜ	167	161	328	15%	16%	16%	51%	49%	100%
LİSE ALTI	8		8	1%	0%	0%	100%	0%	100%
LİSE VE DENGİ	46	24	70	4%	2%	3%	66%	34%	100%
ÖN LİSANS	105	67	172	9%	7%	8%	61%	39%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
LİSANS	70	67	137	55%	62%	58%	51%	49%	100%
LİSANS ÜSTÜ	17	17	34	13%	16%	14%	50%	50%	100%
LİSE ALTI	2		2	2%	0%	1%	100%	0%	100%
LİSE VE DENGİ	15	5	20	12%	5%	9%	75%	25%	100%
ÖN LİSANS	23	19	42	18%	18%	18%	55%	45%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

MEDENİ DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
BEKAR	191	349	540	17%	36%	26%	35%	65%	100%
EVLİ	926	632	1558	83%	64%	74%	59%	41%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
BEKAR	25	40	65	20%	37%	28%	38%	62%	100%
EVLİ	102	68	170	80%	63%	72%	60%	40%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

“Covid 19’ çalışma düzenimi etkiledi” diyenlerin yüzde 74’ü evli olduğunu ve yüzde 75’i yaşadıkları hanede çocuk olduğunu ve yüzde 58’i çocukların okula gittiğini ifade etmiştir.

HANEDE ÇOCUK DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
Evde Çocuk Var	907	659	1566	81%	67%	75%	58%	42%	100%
Evde Çocuk Yok	210	322	532	19%	33%	25%	39%	61%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
Evde Çocuk Var	104	70	174	82%	65%	74%	60%	40%	100%
Evde Çocuk Yok	23	38	61	18%	35%	26%	38%	62%	100%
Genel Toplam	1244	1089	2333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

HANEDE OKULA DEVAM EDEN ÇOCUK DURUMUNA GÖRE COVID ÇALIŞMA DÜZENİ ETKİSİ

Çalışma Düzenine Etkisi	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Oldu	1117	981	2098	90%	90%	90%	53%	47%	100%
Okula Giden Çocuk Var	678	533	1211	61%	54%	58%	56%	44%	100%
Yok	439	448	887	39%	46%	42%	49%	51%	100%
Olmadı	127	108	235	10%	10%	10%	54%	46%	100%
Okula Giden Çocuk Var	74	55	129	58%	51%	55%	57%	43%	100%
Yok	53	53	106	42%	49%	45%	50%	50%	100%
Genel Toplam	1244	1089	2333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

II. COVID SALGINININ KAMU EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA DÜZENİNE ETKİLERİ NASIL OLDU?

ÇALIŞMA DÜZENİ NASIL ETKİLENDİ?

	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
“COVID Çalışma Düzenimde Değişikliğe neden oldu” diyenler *	1.117	981	2.098	100%	100%	100%	53%	47%	100%
Evden çalışmaya başladım.	550	556	1.106	49%	57%	53%	50%	50%	100%
Çalışma saatlerim değişti	678	537	1.215	61%	55%	58%	56%	44%	100%
Çalışma günlerim rotasyonla belirleniyor	183	130	313	16%	13%	15%	58%	42%	100%
Çalışma saatlerim arttı	241	199	440	22%	20%	21%	55%	45%	100%
İzin hakkımı kullanamıyorum	112	99	211	10%	10%	10%	53%	47%	100%
Hafta sonu tatilimi kullanamıyorum	98	101	199	9%	10%	9%	49%	51%	100%
Öğlen tatili hakkımı kullanamıyorum.	103	91	194	9%	9%	9%	53%	47%	100%
Çalışma saatlerim azaldı	5	3	8	0%	0%	0%	63%	38%	100%
Diğer Bazı Değişiklikler	75	65	140	7%	7%	7%	54%	46%	100%

*Birden fazla şık işaretlenebildiğinden yüzdeler toplamı yüzde 100’ü geçer.

Araştırma kapsamında “COVID 19 çalışma düzenimi etkiledi” diyenlere (Yüzde 90, n=2.098) “çalışma düzeniniz nasıl etkilendi” diye çok seçenekli ve açık uçlu sorduğumuz soruya verilen yanıtlara göre kamu emekçilerinin;

- Yüzde 58’inin çalışma saatleri değişmiş,
- Yüzde 53’ü evden çalışmaya başlamış, ,
- Yüzde 21’inin çalışma saatleri artmış,
- Yüzde 15’inin çalışma saatleri rotasyonla belirlenmiş,
- Yüzde 10 yasal izin hakkını kullanamamış,

- Yüzde 9'u hafta sonu tatil hakkını kullanamamış,
- Yüzde 9'u öğlen tatili hakkını kullanamamış, olduğunu ifade etmiştir.

UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMU

	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Evet	770	718	1488	62%	66%	64%	52%	48%	100%
Hayır	474	371	845	38%	34%	36%	56%	44%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

Araştırmaya katılan tüm katılımcılara "Covid 19 sürecinde işyerine gitmeden uzaktan çalışmanız oldu mu?" şeklinde sorduğumuz soruya katılımcıların yüzde 64'ü uzaktan çalışma yaptığını ifade etmiştir.

UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMUNDA HAKLAR

	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Çok iyi bilgi sahibiyim, haklarımı biliyorum.	88	73	161	11%	10%	11%	55%	45%	100%
Bilgi sahibiyim	402	362	764	52%	50%	51%	53%	47%	100%
Bilgim yok, haklarımı bilmiyorum.	235	237	472	31%	33%	32%	50%	50%	100%
Hiç bilgim yok. Haklarımı kesinlikle bilmiyorum.	45	46	91	6%	6%	6%	49%	51%	100%
Genel Toplam*	770	718	1.488	100%	100%	100%	52%	48%	100%

*Sadece Uzaktan Çalıştığını Belirtenlere Sorulmuştur.

Uzaktan çalışmayla ilgili yasal düzenlemeler hakkında katılımcıların kendi haklarına ilişkin sorulan soruya verilen yanıtlara göre katılımcıların çok önemli bir bölümü haklarını bilmemektedir. Araştırmaya katılım gösterip uzaktan çalışma deneyimi olduğunu belirten kişilerin (n=1.488) yüzde 38'i uzaktan çalışma durumunda hakları hakkında bilgi sahibi değildir.

UZAKTAN ÇALIŞMA DURUMUNDAKİLERİN GÖRÜŞLERİ

Araştırmaya katılan toplam katılımcıların (n=2.333) yüzde 64'ü pandemi sürecinde uzaktan çalışma durumunda (n=1.488) kaldığını ifade etmiştir. Pandemi sürecinde uzaktan çalışmaya ilişkin bazı belirlemelere uzaktan çalışanların;

- Yüzde 94'ü "sosyalleşme olanaklarım azaldı, yalnızlaştım."
- Yüzde 88'i "mesai mefhumu kalmadı."
- Yüzde 87'si "çalışmadığım zamanlarda da kafam işle ilgili sorunlarla meşgul oluyor."
- Yüzde 78'i "uzaktan çalışmak iş verimimi düşürdü."
- Yüzde 76'sı "tek başıma çalışmak yalnız hissettiriyor."
- Yüzde 77'si "evden çalışırken işe konsantre olmakta zorlanıyorum."
- Yüzde 75'i "günün sonunda kendimi tükenmiş hissediyorum"-
- Yüzde 74'ü "iş arkadaşlarımdan desteğine ihtiyaç duyuyorum."
- Yüzde 73'ü "ev işleri ve çocuk/yaşlı bakımı ile ilgili benden beklentiler ve iş yüküm arttı."
- Yüzde 70'i "işim yüzünden sevdiğime zaman ayıramıyorum."
- Yüzde 68'i "işleri yetiştirme bakımından sıkışmış hissediyorum."
- Yüzde 65'i "son iki hafta içinde işimi bitirmek için serbest zamanlarımda da çalıştım."
- Yüzde 64'ü "pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum"
- Yüzde 51'i "Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum."

Şeklinde ifade etmiştir.

TOPLAM*					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum	10%	25%	43%	21%	100%
Günün sonunda kendimi tükenmiş hissediyorum.	4%	21%	40%	35%	100%
Tek başıma çalışmak yalnız hissettiriyor.	5%	19%	43%	33%	100%
İş arkadaşlarımda desteğe ihtiyacı duyuyorum.	5%	21%	51%	23%	100%
Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum.	18%	31%	41%	10%	100%
İşleri yetiştirme bakımından sıkışmış hissediyorum.	6%	25%	40%	28%	100%
Mesai mefhumu kalmadı.	2%	9%	33%	57%	100%
Sosyalleşme olanakları azaldı, yalnızlaştım.	2%	5%	36%	58%	100%
Çalışmadığım zamanlarda da kafam işle ilgili sorunlarla meşgul oluyor.	2%	14%	42%	43%	100%
Çalıştıktan sonra ev işlerini yapamayacak kadar yorgun hissediyorum.	3%	21%	40%	36%	100%
İşim yüzünden sevdiğime zaman ayıramıyorum.	4%	27%	39%	31%	100%
Ev işleri ve çocuk/yaşlı bakımı ile ilgili benden beklentiler ve iş yüküm arttı.	5%	22%	39%	34%	100%
Son iki hafta içinde işimi bitirmek için serbest zamanlarımda da çalıştım.	7%	27%	39%	26%	100%
Evden çalışırken işe konsantre olmakta zorlanıyorum.	5%	19%	44%	33%	100%
Uzaktan çalışmak iş verimimi düşürdü	6%	15%	40%	38%	100%

*Sadece Uzaktan Çalıştığını Belirten Çalışanlar (1.488)

ERKEK*					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum	10%	25%	42%	22%	100%
Günün sonunda kendimi tükenmiş hissediyorum.	4%	21%	42%	32%	100%
Tek başıma çalışmak yalnız hissettiriyor.	5%	18%	45%	32%	100%
İş arkadaşlarımda desteğe ihtiyacı duyuyorum.	5%	22%	51%	21%	100%
Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum.	20%	30%	40%	9%	100%
İşleri yetiştirme bakımından sıkışmış hissediyorum.	6%	25%	43%	25%	100%
Mesai mefhumu kalmadı.	2%	8%	35%	55%	100%
Sosyalleşme olanakları azaldı, yalnızlaştım.	2%	4%	39%	56%	100%
Çalışmadığım zamanlarda da kafam işle ilgili sorunlarla meşgul oluyor.	2%	14%	45%	39%	100%
Çalıştıktan sonra ev işlerini yapamayacak kadar yorgun hissediyorum.	4%	22%	44%	30%	100%
İşim yüzünden sevdiğime zaman ayıramıyorum.	5%	24%	43%	28%	100%
Ev işleri ve çocuk/yaşlı bakımı ile ilgili benden beklentiler ve iş yüküm arttı.	6%	22%	43%	28%	100%
Son iki hafta içinde işimi bitirmek için serbest zamanlarımda da çalıştım.	8%	26%	44%	22%	100%
Evden çalışırken işe konsantre olmakta zorlanıyorum.	5%	16%	48%	31%	100%
Uzaktan çalışmak iş verimimi düşürdü	5%	12%	43%	40%	100%

*Sadece Uzaktan Çalıştığını Belirten Erkek Çalışanlar (770 kişi)

KADIN*					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Pandemi sürecinde çalışmakla işe yarar biri olduğumu hissediyorum	10%	25%	45%	21%	100%
Günün sonunda kendimi tükenmiş hissediyorum.	4%	21%	37%	39%	100%
Tek başıma çalışmak yalnız hissettiriyor.	6%	21%	40%	33%	100%

İş arkadaşlarımin desteğine ihtiyaç duyuyorum.	4%	20%	51%	25%	100%
Yöneticilerin beni desteklediğini hissediyorum.	15%	31%	43%	11%	100%
İşleri yetiştirme bakımından sıkışmış hissediyorum.	6%	25%	37%	32%	100%
Mesai mefhumu kalmadı.	2%	10%	30%	58%	100%
Sosyalleşme olanaklarım azaldı, yalnızlaştım.	2%	6%	34%	59%	100%
Çalışmadığım zamanlarda da kafam işle ilgili sorunlarla meşgul oluyor.	2%	14%	38%	46%	100%
Çalıştıktan sonra ev işlerini yapamayacak kadar yorgun hissediyorum.	2%	20%	36%	42%	100%
İşim yüzünden sevdiğime zaman ayıramıyorum.	3%	29%	35%	33%	100%
Ev işleri ve çocuk/yaşlı bakımı ile ilgili benden beklentiler ve iş yüküm arttı.	4%	20%	34%	41%	100%
Son iki hafta içinde işimi bitirmek için serbest zamanlarımda da çalıştım.	6%	28%	35%	31%	100%
Evden çalışırken işe konsantre olmakta zorlanıyorum.	5%	21%	39%	35%	100%
Uzaktan çalışmak iş verimimi düşürdü	7%	19%	37%	37%	100%

*Sadece Uzaktan Çalıştığını Belirten Kadın Çalışanlar (718 kişi)

KAMU EMEKÇİLERİ ANLATIYOR:

PANDEMİ KOŞULLARINDA ÇALIŞMA DÜZENİ NASIL DEĞİŞTİ; EV İÇİ İŞ YÜKÜ VE İLİŞKİLER NASIL ETKİLENDİ?

Kamu emekçilerinin pandemi sürecinde çalışma düzenlerinin nasıl etkilendiğine ilişkin anket sorularına verdikleri yanıtlar, yukarıda tablolar halinde sunulmuş bulunuyor. Hem çalışma düzenlerindeki değişimi hem de bunun ev içindeki iş yükü üzerindeki etkisini daha detaylı ortaya çıkarmak amacıyla, katılımcılara, e.posta yoluyla yeni ve açık uçlu sorular gönderilerek, bu deneyimlerini daha detaylı paylaşmaları istenmişti. Aşağıda verilen yanıtlardan alıntılar yer almakta:

“Ders saatlerinde derse giriyorum. O sırada çocuğum da derste oluyor(uzaktan eğitim) boş dersim olursa o sırada ev içi işlerin bir kısmını yapıyorum. Boş dersim yoksa 13.00 ten sonra yapıyorum. Daha çok hafta sonuna bırakıyorum. Çünkü öğrencilerin telefon üzerinden sorduğu soruları çözüyorum. Toplantı veya okulla ilgili işleri yapıyorum. Bazen internet ile ilgili sorunlar oluyor. Elektrik kesintisi veya derse bağlanamamak gibi. O zaman büyük sorun yaşanıyor. Ders sırasında çocuğumun herhangi bir sorunuyla ilgilenemiyorum. Çünkü ikimizde derste oluyoruz. Sorununu kendisi çözmek zorunda kalıyor. Kahvaltıyı erken uyanıp hazırlıyorum. Öğlen yemeğini annem hazırlıyor. Sorun yaşamıyorum.”(Kamu emekçisi, kadın)

“Çalışma kısıtlı yapılabiliyor çünkü eşim ve çocuğumun da bilgisayarda aynı anda çalışması olabiliyor.” (Kamu emekçisi, erkek)

“Çocuklarla normal çalışma sürecinde olduğumuz kadar vakit geçiremediğimizi düşünüyorum. Günlük yapılan işler aynı mekanda(ev içinde) bir arada, karışmış durumda. Sürekli ekran karşısında ders anlatmak da zor. Zil çalışıyor, kargo, posta, apartman görevlisi vs... ders anında elektrik kesintisi nadiren de olsa oluyor. İnternet bazen iyi çekmiyor ya da çocukların internetinden kaynaklı sorun yaşanıyor. yemek yanyor bazen ders esnasında... Her şeyin curcuna olduğu anlar yaşanıyor.”(Kamu emekçisi, kadın)

“”Evde olduğumuz için” açıklamasıyla bir mesai saatimiz yok artık. Ramazan diye sabaha karşı saat 02.40 da bile idarecim tarafından gereksiz mesajlarla hayatım bölünüyor. Bütün işleri ders aralarına sıkıştırmak zorunda kalınca günlük hayat anlamsız ve verimsiz bir koşuşturma içinde geçiyor tek gerçek var o da gün sonunda hissedilen tükenmişlik hissi. İhtiyaçlar için alışveriş yapamadığım zamanlar oluyor yasaklar nedeniyle.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Mesai saatlerinin uzunluğu ve ev işleri oldukça fazla zaman alıyor bu nedenle kendimize ayıracağınız zaman az kalıyor.” (Kamu emekçisi, erkek)

“Kreşlerin kapalı olmasından dolayı çocuğumuzla ilgilenme konusunda zorluk yaşıyoruz. Karı koca öğretmen olduğumuz için ihmal ediyoruz. Ev işleri çok arttı. Aynı ortamda uzun süre yaşamak kaynaklı eşimle tartışmalarımız arttı.” (Kamu emekçisi, erkek)

“Online ders saatleri dışında genelde iç içe geçiyor... En büyük sıkıntı çocuklarımın beni ders saatlerimde çalışıyor olarak görememesi. İstek ve ihtiyaçları bende büyük stres yaratıyor. Gerçi hiçbir aile üyesi çalıştığımı kabul etmeyen söylemlerde bulunabiliyor.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Hiç birini tam anlamıyla yapamıyorum dersteysen çocuk ağlıyor kamerayı kapatıp emzirirken aynı anda ders anlatıyorum. Ev temizliği ve çocuklara servis asla bitmiyor. Biriyle konuşma ihtiyacı hissettiğinde eşimle çatışyorsun.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Ev işini eşimle birlikte yapıyoruz. Zoom üzerinden eğitimi mutfakta yaparken arada pişen yemeğime bakıyorum Mutfak tezgâhımı topluyorum. Küçük çocuk yok ama 90 yaşında annem, bilgisayarda beni görünce kızıyor. Bilgisayarda ergen gibi oyun oynadığımı düşünüyor. Ders yaparken bazen beni acil yanına çağırıyor. Onun yanına gidip gelirken dersim bölünüyor.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Sıkıntı fazla işimizle ev işleri arasında kendimi sıkışmış hissediyorum. Her iki durum için daha önceleri daha verimli ve planlı iken şu an bunlar birbirine karıştı.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Birlikte yürütemiyorum. 2,5 ve 7yaşında çocuklarım var, hem iş hem çocuk hem ev beraber olmuyor. Dersteysen çocuğunun neler yaptığını düşünmek bile seni dersten alıyor.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Uyumlaştıramadım. Genelde çocuklarımı ve ev içindeki işlerimi ihmal ettim.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Birlikte kahvaltı ya da akşam yemeği yapamıyoruz. Aynı anda ailecek sportif aktivite yapamıyoruz.

Aynı evin içinde birbirimizi ancak akşam yemeğinde sonra görebiliyoruz. Temizliği hafta sonuna bırakıyoruz. Çocuğumuzla etkili paylaşım süremiz sınırlandı.” (Kamu emekçisi, erkek)

“Çocuklar büyük, üniversite öğrencileri fakat aynı evin içerisinde kimseye dinlenmek için özel alan da zaman da kalmaması çok kötü.” (Kamu emekçisi, kadın)

“Aile yaşamı çok olumsuz etkilendi. Sosyal anlamda bir şey yaşanmadığı için eş ile paylaşmak ve konuşacak çok şey kalmadı. Daha agresifleştim. Çocuklara ses tonunu yükseltmeye başladım. Kendim ile ilgili yaptığım bir şey olmadığı için günde 18 saat pijamalarla ders, temizlik, çocuk bakımı ve işi uyumlaştırdım. Sadece çocuklar oyun oynarken oturup kendim için çay demleyip içmeye çalışıyorum. Psikolojik olarak da kendimi çok değersiz ve kimsenin önemsemediği, sevmediği biri gibi hissetmeye başladım.” (Kamu çalışanı, kadın)

“Ailem yuvam dağılmak üzere... Evde üç cihaz var. Dördüncü cihazı alacak gücüm ve param yok. Evde günlük canlı ders yapmak zorunda olan 5 kişiyiz. Çocuklarımızı nöbetleşe derse sokuyoruz. Anne baba yani biz ebeveynler canlı derste iken çocuklarımız kontrolsüz kalıyor. Youtube bağımlısı oldular. Biz dersteysen onlardan boşta olan Televizyondan youtuba bağlanıyor. Derse giren gizlice dersten çıkıp biz kontrol edene kadar oyun oynuyor. Ailecek tam bağımlı olduk. Hepimizin psikolojisi bozuldu.”(Kamu emekçisi, erkek)

Anket sorularımıza verilen yanıtlar, pandeminin çalışma düzeni üzerindeki etkilerine ilişkin fikir verici nitelikte idi. Yukarıda görüldüğü gibi, katılımcılarımızın e.mail yoluyla

yönelttiğimiz açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar, bu konuda daha detaylı bir tablo ortaya çıkmasını sağladı. Uzaktan ve evden çalışmanın hane içi ilişkilere olumsuz etkide bulunduğu ve ev içi iş yükünün çoğaldığına ilişkin yukarıda aktardığımız anlatılar, bu konuda cinsiyete dayalı bir karşılaştırma yapmak yeterli olmamakla birlikte bir fikir vermekte. Karşı karşıya kalınan koşullar hem kadın hem de erkek kamu emekçilerinin hem mesleklerinin gereğini yerine getirmelerini güçleştirmiş hem de çocukları ile gerektiği şekilde ilgilenmelerini, ailenin yaşlı üyelerine yeterince zaman ayırmalarını güçleştirmiş. Öte yandan yemek, bulaşık, çocukların ihtiyaçlarının karşılanması gibi konulardaki anlatıların daha ziyade kadın kamu emekçilerinin verdikleri yanıtlarda yer alması, bu işlerin esas olarak kadınların sorumluluğunda olduğu kanısını uyandırmaktadır.

PANDEMİ KOŞULLARINDA KAMU EMEKÇİSİ KADIN VE ERKEKLERİN RUTİN BİR İŞ GÜNÜ

Kamu emekçisi kadınların işgünü daha “uzun”

Katılımcılara “açık uçlu” bir şekilde “Evden çalıştığınız bir gün içindeki rutininizi yazabilir misiniz?” sorusuna verilen yanıtlar da, yukarıda ifade edilen kadın kamu emekçilerinin, ev içi iş yükü ve çocuk, yaşlı bakım yükümlülüklerini daha fazla üstlendikleri kanısını güçlendirecek niteliktedir. Araştırmada, evden çalışma düzenlemesinden en fazla etkilenen işkolunun eğitim işkolu olduğu saptamasından hareketle, kadın ve erkek eğitim emekçilerinden bir günlük rutinlerini anlatmaları istenmişti. Kadınların rutin bir iş günü içinde ev içi emek kullanımını ayrıntılı bir şekilde ifade etmelerine karşın, erkeklerin kısa rutin anlatısında ev işlerinin pek yer almadığı görülmekte:

“Sabah 8.20 ders başlangıcı haftada 30 saat dersim olduğundan günlük ortalama 6 saat ders yapıyorum arada fırsat bulduğum boşluklarda rutin ev işlerimi yetiştirmeye çalışıyorum. Aileme çok az zaman kalıyor çünkü ödev kontrolü mesajlara cevaplar idarenin nasıl olsa evden çalışıyoruz diye yüklemeye çalıştığı ekstra işler çok zaman alıyor. Sürekli mavi ekrana bakmaktan göz kuruluğu yaşıyorum çok rahatsız eden bir durum. Öğrencilerle yeterince iletişim kuramıyorum ve bu nedenle mesleğimde bu iki yıldır hiç verimli olduğumu düşünmüyorum.” (Kadın eğitim emekçisi)

“Haftalık 30 saat dersim var.09.10 da ilk dersim başlıyor ders programım günün tamamına dağıldığı için genellikle akşam 17.00 e kadar ekran başındayım.” (Erkek eğitim emekçisi)

“Çocuklarımın kendimin ve eşimin canlı derslerine hazırlık. Mola aralarında tıkiş tıkiş kahvaltı ve bu esnada açtığımız haberleri dinleme çabası. Diğer zaman dilimleri ve yemeklerde aynı. Tüm bunlar bittiğinde ise çocuklarımın ödevleri...” (Erkek eğitim emekçisi)

“Önce ders sonra kahvaltı teneffüste biraz nefes dersler bitince özgürlük” (Erkek eğitim emekçisi)

“Çocukları dersin başına oturtmak, dersin başında tutmak, yiyeceklerini hazırlamak, temizlik, kendi işim için çalışmak, çocukların kavgasını engellemek, market işleri, yemek, temizlik...” (Kadın eğitim emekçisi)

“her gün ders hazırlığı ve canlı ders anlatımı haftada 26 saat ” (Erkek eğitim emekçisi)

“Evde çalıştığımda tabi ki zor yanları var ders araları çok az olması. Benim çocuklar büyük olduğu için fazla zorlanmıyorum sayılır.” (Erkek eğitim emekçisi)

“İlk işim oğlumun kahvaltısını hazırlamak sonra ben de bir şeyler kahvaltımı yapıp dersime başlıyorum. Sonra 10 dakikalık teneffüste oğlumun öğle yemeğini verip dersime dönüyorum. Boş dersim varsa yemek yapıyor yoksa ders bitiminde alışveriş yapıp yemek hazırlıyor ve ev içi işlere başlıyorum. Akşam varsa online toplantılara katılıyor ya da oğlumla vakit geçiriyorum. Akşam 22.00'de oğlumu yatırıp, dinlenmeye çalışıyorum.”(Kadın eğitim emekçisi)

“Sabah canlı ders, 13.00 te bitiyor, ödev gönderme, gelen ödevlerin kontrolü, yemek, ev işi, yaşlı bakımı, temizlik, bulaşık, çamaşır, ütü, ertesi günü planlama, arada kitap okuma, yatış...”(Kadın eğitim emekçisi)

“Kalk, online ders, oku, izle, ye, iç, yat” (Erkek eğitim emekçisi)

Sabah kalkıp odaları toplamak, çocukları ihtiyaçlarını gidermek, kahvaltı hazırlamak, yemek, evde kirlenen bir yerler varsa yapmaya çalışmak, öğlen ve akşam yemeği, çamaşır serip katlamak ve tüm bunlarla birlikte canlı derse katılmak” (Kadın eğitim emekçisi)

“Hareketsiz, monton” (Erkek eğitim emekçisi)

“Sabah 7:30 uyanıyorum çocuklara kahvaltı hazırlıyorum. 9:10 da dersi başlatıyorum. 13:00 a kadar online 6 ders yapıyorum. Kahvaltı sofrasını topluyorum evdeki rutin ev işlerini yapıyorum. Bu arada öğrencilerin whatsapp üzerinden sorduğu soruları cevaplıyor çalışmalarını kontrol ediyorum sıkında bu durum gün boyu devam ediyor. Bazen resim yapıyorum. Çocuklarımla ilgileniyorum. Genelde akşamları zoom üzerinden sendikal etkinliklere katılıyor ya da etkinlik planlıyorum. Akşam 22:00 gibi sevdiğim bir dizi ya da film izliyorum...00:1 gibi uyuyorum.” (Kadın eğitim emekçisi)

III. KAMU EMEKÇİLERİNİN ÜCRETLERİ ETKİLENDİ Mİ?

Ücretim	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Arttı diyenler	25	17	42	2%	2%	2%	60%	40%	100%
Azaldı diyenler	368	235	603	30%	22%	26%	61%	39%	100%
Etkilenmedi Diyenler	851	837	1688	68%	77%	72%	50%	50%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

Pandemi sürecinde kamu çalışanlarının ücretlerinin de etkilendiği araştırmaya katılanlarca ifade edilmiştir. Katılımcıların yüzde 72'si “Ücretim Etkilenmedi” derken yüzde 26'si “Ücretim Azaldı” yüzde 2'si ise “Ücretim arttı” şeklinde yanıt vermiştir. Ücretim azaldı diyenlerin oranı MEB’de yüzde 39 iken sağlıkta yüzde 24, tarım ve orman alanında yüzde 15, ulaştırma ve altyapı alanında yüzde 14’tür. En öğretmenlerin ücretlerinde düşüş yaşandığı ifade edilmiştir.

PANDEMİDE KAMU EMEKÇİLERİNİN ÜCRETLERİNİN AZALMA NEDENLERİ

Araştırma kapsamında “Ücretim azaldı” diyenlere “azalış gerekçeleri” açık uçlu bir şekilde sorulmuştur. Verilen yanıtlar içerisinde yapılan tasnif sonucunda kamu emekçilerinin azalış nedenleri şu şekilde ifade listelenebilir;

- Fazla mesai ödemelerinin yapılmaması,
- Görev ve denetim tazminatlarının ve ödemelerinin azalması veya kesilmesi,
- Aktif ders saati azalması,
- Performans miktarının azalması,
- Arazi, alan, restorasyon ve dış görev çalışmalarının/çıkışlarının iptal olması veya azalması,
- Maaşın enflasyona nedeniyle satın alma gücünün azalması, gıda fiyatlarındaki artış,
- Bazı statülerde çalışanlar hiç zam yapılmaması ama harcamaların artması,

- Ek dersler için verilen ödemelerin kesilmesi, azalması,
- Bazı ilave haklar ve ödemelerin verilmemesi,
- Yüz yüze yapılan bazı çalışmalar için verilen ödemelerin kesilmesi (okul takımı çalıştırma, egzersiz, kurs, atölye, Kulüp, nöbet, egzersiz, kaynaştırma öğrencisi, sosyal faaliyetler, vb.)
- BEP, DYK, hafta sonu vb. kapsamında verilen eğitimler için verilen ödemelerin kesilmesi,
- Öğretmenlere nöbet için verilen ödemelerin kesilmesi,
- Okul dışında verilen özel ders çalışmaları için ödemelerin kesilmesi,
- Online çalışma saatlerinin artmasına rağmen mesai ödemelerinin kesilmesi,
- Covid nedeniyle görev değişikliği yapılması ve bu nedenle ek ödemelerin alınamaması,
- Döner sermaye ödemelerinin azalması, verilmesi, adaletsizce verilmesi,
- Vergi dilimi etkisi, artan diğer vergi ve zamlar,
- Online eğitime öğrenciler katılmadığı için öğretmenlerden kesilen ücretler,
- Eğitsel kollar için verilen ücretlerin kesilmesi nedeniyle,
- Belletmenlik ödemeleri kesildiği için,
- Ekonomik kriz etkisiyle ücretin satın alma gücünün azalması,
- Evde kalmaktan kaynaklı ev içi harcamaların artması nedeniyle,
- Fiili çalışma sonu veya fiili görev şartıyla alınan ek ödeme miktarının düşmesi,
- Sağlık alanında belirli alanlarda hasta ve ameliyat sayısında düşüş nedeniyle azalan döner sermaye ödemeleri,
- Ücret sabitken borç ve kredilerdeki artış nedeniyle satın alma gücünün düşmesi,
- Hijyen, dezenfektan ve kişisel koruyucu donanımlar için yapılan harcamaların artması etkisiyle,
- Koordinatörlük, şeflik vb. görevler için ödenen ödemelerin kesilmesi,
- Sağlık riskleri nedeniyle uzun sürelerle rapor kullanılması zorunda kalınması
- Sınav görevleri nedeniyle yapılan ödemelerin alınamaması,
- İnternet ve telefon masraflarının artması,
- Sözleşme ile çalışanların ücretlerinin ya arttırılmaması ya da azaltılması,
- Yol, yemek, harcırah ödemelerinin azalması veya kesilmesi,

Ankara’da çalışan, evli ve okula devam eden çocuğu bulunan bir eğitim emekçisi, ücretinin azalma nedenlerini şu şekilde ifade etmiştir.

“İş üretme maliyetleri (teknolojik ekipman temini- internet giderleri vb.) biz öğretmenlere yansıtıldığı gibi, ek derslerde oluşan ücret kesintileri (Sınıfların birleştirilmesi, sosyal ve kültürel faaliyetlerin durması, meslek liselerinde bakım onarım ücretleri, ders hazırlık yükü arttığı halde hazırlık ücretleri) ile de ekonomik kayıplarımız arttı.”

Bitlis’te çalışan, evli ve okula devam eden çocuğu olan bir hemşireye göre ücretinin azalma nedenleri ise şunlar:

“Normal süreçte belirgin olan döner sermaye 2021 Ocak itibariyle sıfırlandı. Öncesinde 1-2 nöbet ücreti alabiliyorken şimdi normal süreç olmadığından fazla nöbet de tutmak istemiyorum. Dolayısıyla normal süreç göre %30 fazla aylık gelirimde bir düşüşten söz edebilirim”

Bursa’da çalışan, evli ve okula giden iki çocuğu bulunan bir doktor ücretinin azalma nedenlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Kendi koruma önlemlerini kendimiz karşıladık. Personel ve vatandaşın kişisel korunması için malzeme, ısınma gideri, vb. giderleri de kendi bütçemizle karşıladık..”

Adana’da çalışan, evli ve iki çocuğu olan bir TCDD çalışanı (Kondüktör) ücretinin azalma nedenleri işe şöyle: “Tren üstü personelin aldığı kilometre tazminatı, ek mesai ücretleri bu süreçte çalışılmamasından dolayı ödenmiyor”

IV. PANDEMİNİN SONUÇLARI VE ETKİLERİNE İLİŞKİN KAMU EMEKÇİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Araştırma kapsamında katılımcılara pandeminin sonuçları ve bazı konularda görüşleri sorulmuştur. Buna göre katılımcıların;

- Yüzde 96'sı "Normale dönmemizin uzun zaman alacağını düşünüyorum"
- Yüzde 79'u "Sağlık sisteminin pandemiyle baş edebileceğine inanmıyorum"
- Yüzde 35'i "Pandemiyle ilgili açıklanan istatistiklerin güvenilir olduğunu düşünüyorum" (yüzde 65 tersi yönde görüş belirtmiştir)
- Yüzde 72'si "Çocuklarımı pandemi sonrasında iyi bir gelecek beklemediğine inanıyorum"
- Yüzde 79'u "Bir an önce aşı olup işime dönmek istiyorum"

Şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

TOPLAM*					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Normale dönmemizin uzun zaman alacağını düşünüyorum	1%	3%	40%	56%	100%
Sağlık sisteminin pandemiyle baş edebileceğine inanmıyorum	3%	18%	45%	34%	100%
Pandemiyle ilgili açıklanan istatistiklerin güvenilir olduğunu düşünüyorum	41%	24%	19%	16%	100%
Çocuklarımı pandemi sonrasında iyi bir gelecek beklemediğine inanıyorum	12%	16%	36%	36%	100%
Bir an önce aşı olup işime dönmek istiyorum	6%	14%	40%	39%	100%

ERKEK					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Normale dönmemizin uzun zaman alacağını düşünüyorum	1%	3%	40%	56%	100%
Sağlık sisteminin pandemiyle baş edebileceğine inanmıyorum	4%	19%	46%	32%	100%
Pandemiyle ilgili açıklanan istatistiklerin güvenilir olduğunu düşünüyorum	45%	22%	19%	14%	100%
Çocuklarımı pandemi sonrasında iyi bir gelecek beklemediğine inanıyorum	15%	16%	35%	34%	100%
Bir an önce aşı olup işime dönmek istiyorum	8%	12%	38%	42%	100%
KADIN					
	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Genel Toplam
Normale dönmemizin uzun zaman alacağını düşünüyorum	1%	3%	40%	56%	100%
Sağlık sisteminin pandemiyle baş edebileceğine inanmıyorum	2%	18%	43%	36%	100%
Pandemiyle ilgili açıklanan istatistiklerin güvenilir olduğunu düşünüyorum	37%	27%	18%	18%	100%
Çocuklarımı pandemi sonrasında iyi bir gelecek beklemediğine inanıyorum	10%	16%	37%	37%	100%
Bir an önce aşı olup işime dönmek istiyorum	5%	17%	42%	36%	100%

* Tüm katılımcılara sorulmuştur.

EK 1: ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Araştırma 23 Şubat 9 Mayıs tarihleri arasında nicel ve nitel araştırma tekniklerinin birlikte kullanılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Türkiye genelinde 23 Şubat-30 Mart 2021 tarihleri arasında elektronik ortamda uyguladığımız ankete 76 ilden 2.333 kamu emekçisi katılım göstermiştir.³ Anket sorularına verilen yanıtlardan, kamu emekçilerinin çalışma düzenindeki değişime ilişkin yeterince fikir edinmek mümkün olmakla birlikte, daha detaylı ve derinlikli bilgiye ulaşmak amacıyla anket katılımcılarının bir kısmına e.posta yoluyla yeni açık uçlu sorular gönderilerek yanıt vermeleri istenmiştir. Sorularımız, yukarıda belirtildiği gibi elde ettiğimiz verileri daha derinleştirmek, kamu çalışanlarının pandemi sürecinde değişen çalışma düzenleri ile ev içindeki iş yükleri üzerindeki etkilerini daha detaylı bir şekilde ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. Anket sorularına verilen yanıtlarda cinsiyete dayalı belirgin bir farklılaşma gözlenmemektedir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtların bu konuda da daha detaylı bir bilgi sunabileceği düşünülmüştür.

Aşağıdaki tablolarda araştırmanın kapsamına ve katılımcılara ilişkin detaylı bilgiler yer almaktadır.⁴

KURUMLARA GÖRE KATILIM

Kurum	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
AÇSHB	37	28	65	3%	3%	3%	57%	43%	100%
ADALET BAKANLIĞI	9	7	16	1%	1%	1%	56%	44%	100%
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK	40	29	69	3%	3%	3%	58%	42%	100%
DIŞİŞLERİ		3	3	0%	0%	0%	0%	100%	100%
DİĞER	3	7	10	0%	1%	0%	30%	70%	100%
ENERJİ VE TABİİ K	17	7	24	1%	1%	1%	71%	29%	100%
GENÇLİK VE SPOR	2	1	3	0%	0%	0%	67%	33%	100%
GÜMRÜK VE TİCARET	1		1	0%	0%	0%	100%	0%	100%
HAZİNE VE MALİYE	42	19	61	3%	2%	3%	69%	31%	100%
İÇİŞLERİ	23	20	43	2%	2%	2%	53%	47%	100%
KÜLTÜR VE TURİZM	16	26	42	1%	2%	2%	38%	62%	100%
MEB	626	589	1215	50%	54%	52%	52%	48%	100%
MİLLİ SAVUNMA	1	1	2	0%	0%	0%	50%	50%	100%
SAĞLIK	123	147	270	10%	13%	12%	46%	54%	100%
SANAYİ VE TEKNOLOJİ	4	1	5	0%	0%	0%	80%	20%	100%
TARIM VE ORMAN	58	29	87	5%	3%	4%	67%	33%	100%
TBMM	7	18	25	1%	2%	1%	28%	72%	100%
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI	46	24	70	4%	2%	3%	66%	34%	100%
ÜNİVERSİTE	66	57	123	5%	5%	5%	54%	46%	100%
YEREL YÖNETİMLER	123	76	199	10%	7%	9%	62%	38%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

KADRO DURUMUNA GÖRE KATILIM

Kadro Durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Diğer	45	32	77	4%	3%	3%	58%	42%	100%
İşçi (657- 4/d)	22	11	33	2%	1%	1%	67%	33%	100%
Memur (657-4/a)	1.103	982	2.085	89%	90%	89%	53%	47%	100%
Sözleşmeli (657- 4/b)	74	64	138	6%	6%	6%	54%	46%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

⁴ E-Anketlere Türkiye'nin 76 ilinden geri dönüş yapılmıştır. Katılımın en yüksek olduğu iller sırasıyla İstanbul (321), Ankara (281), İzmir (232), Kocaeli (101), Diyarbakır'dır(96).

YAŞ DURUMUNA GÖRE KATILIM

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
20-29	39	52	91	3%	5%	4%	43%	57%	100%
30-39	342	296	638	27%	27%	27%	54%	46%	100%
40-49	425	490	915	34%	45%	39%	46%	54%	100%
50-59	371	238	609	30%	22%	26%	61%	39%	100%
60/üzeri	67	13	80	5%	1%	3%	84%	16%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

MESLEK/UNVAN DURUMUNA GÖRE KATILIM

Meslek/Unvan	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Öğretmen	601	572	1173	48%	53%	50%	51%	49%	100%
Memur	129	94	223	10%	9%	10%	58%	42%	100%
Hemşire/ebe	19	108	127	2%	10%	5%	15%	85%	100%
Mühendis	76	38	114	6%	3%	5%	67%	33%	100%
Tekniker/teknisyen	53	29	82	4%	3%	4%	65%	35%	100%
VHKİ/bilgisayar işletmeni/büro işçisi	42	24	66	3%	2%	3%	64%	36%	100%
Zabıta	44	9	53	4%	1%	2%	83%	17%	100%
Hekim/doktor	30	18	48	2%	2%	2%	63%	38%	100%
Uzman	25	20	45	2%	2%	2%	56%	44%	100%
Akademisyen	23	22	45	2%	2%	2%	51%	49%	100%
Sağlık memuru	36	8	44	3%	1%	2%	82%	18%	100%
Diğer	21	12	33	2%	1%	1%	64%	36%	100%
Milletvekili danışmanı	5	17	22	0%	2%	1%	23%	77%	100%
Psikolog/ Psikiyatr/ PDR	6	14	20	0%	1%	1%	30%	70%	100%
İtfaiyeci	15		15	1%	0%	1%	100%	0%	100%
Yönetici	11	4	15	1%	0%	1%	73%	27%	100%
Laborant	9	6	15	1%	1%	1%	60%	40%	100%
Sosyal çalışmacı/SHU	8	6	14	1%	1%	1%	57%	43%	100%
ATT	9	5	14	1%	0%	1%	64%	36%	100%
Mimar	3	11	14	0%	1%	1%	21%	79%	100%
Veteriner	9	4	13	1%	0%	1%	69%	31%	100%
Şef	7	4	11	1%	0%	0%	64%	36%	100%
PTT görevlisi	6	4	10	0%	0%	0%	60%	40%	100%
Sosyolog	5	5	10	0%	0%	0%	50%	50%	100%
İMD	5	5	10	0%	0%	0%	50%	50%	100%
Kütüphaneci	4	4	8	0%	0%	0%	50%	50%	100%
Şehir plancısı	1	7	8	0%	1%	0%	13%	88%	100%
İşçi	6	1	7	0%	0%	0%	86%	14%	100%
Katip	3	4	7	0%	0%	0%	43%	57%	100%
Sanatçı	2	5	7	0%	0%	0%	29%	71%	100%
Restoratör	3	4	7	0%	0%	0%	43%	57%	100%
Santral çalışanı	3	3	6	0%	0%	0%	50%	50%	100%
Anestezi teknikeri/teknisyeni	4	2	6	0%	0%	0%	67%	33%	100%
Biyolog	4	2	6	0%	0%	0%	67%	33%	100%
Arkeolog	2	4	6	0%	0%	0%	33%	67%	100%
Anketör	2	3	5	0%	0%	0%	40%	60%	100%
Muhasebeci	4	1	5	0%	0%	0%	80%	20%	100%
Ekonomist	1	4	5	0%	0%	0%	20%	80%	100%
Avukat	2	2	4	0%	0%	0%	50%	50%	100%
Arama kurtarma teknisyeni	4		4	0%	0%	0%	100%	0%	100%
Röntgen teknisyeni		3	3	0%	0%	0%	0%	100%	100%
İstatistikçi	2	1	3	0%	0%	0%	67%	33%	100%

Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%
---------------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	-------------	------------	------------	-------------

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KATILIM

EĞİTİM DÜZEYİ	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
LİSANS	861	796	1657	69%	73%	71%	52%	48%	100%
LİSANS ÜSTÜ	184	178	362	15%	16%	16%	51%	49%	100%
LİSE ALTI	10		10	1%	0%	0%	100%	0%	100%
LİSE VE DENGİ	61	29	90	5%	3%	4%	68%	32%	100%
ÖN LİSANS	128	86	214	10%	8%	9%	60%	40%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

MEDENİ DURUMUNA GÖRE KATILIM

MEDENİ DURUM	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
BEKAR*	216	389	605	17%	36%	26%	36%	64%	100%
EVLİ	1028	700	1728	83%	64%	74%	59%	41%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

* Evli olduğunu belirtmeyen, nişanlı, eşi ölmüş, boşanmış vb. kişiler de bekar sayılmıştır.

HANEDE ÇOCUK OLMA DURUMUNA GÖRE KATILIM

Çocuk Var mı?	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Evet	1011	729	1740	81%	67%	75%	58%	42%	100%
Hayır	233	360	593	19%	33%	25%	39%	61%	100%
Genel Toplam	1.244	1.089	2.333	100%	100%	100%	53%	47%	100%

HANEDE OKULA DEVAM EDEN ÇOCUK OLMA DURUMUNA GÖRE KATILIM

Okula Devam Eden Çocuk Var mı?	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Evet	752	588	1.340	74%	81%	77%	56%	44%	100%
Hayır	258	141	399	26%	19%	23%	65%	35%	100%
Genel Toplam	1.010	729	1.739	100%	100%	100%	58%	42%	100%